

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра дизайну архітектурного середовища

СИЛАБУС

освітньої компоненти – ОК8

навчальна дисципліна - **Художнє проектування та колористика
в дизайні архітектурного середовища**

Освітній рівень	Другий (магістрський)	
Програма навчання	Обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	Дизайн архітектурного середовища	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	Лекції -16 години, практичні -14 години, самостійна робота - 60 години	
Індивідуальні та групові завдання	Дослідження світового досвіду, натурні дослідження, аналіз науково-теоретичних джерел, робота з нормативами, Виконання графічних робіт 1,2	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладач:

Тюрікова Олена Миколаївна, к.пед. наук, доц.каф. Дизайну архітектурного середовища, turikovaelena555@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти опановують особливості та методику художнього проектування архітектурного середовища, композиційне формування об'єктів та систем архітектурного середовища. Набувають знань та досвіду у царині колористики в дизайні архітектурного середовища; сценарного моделювання середовищ них процесів; комплексного обладнання об'єктів та систем архітектурного середовища.

Передумовами для вивчення дисципліни

є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: дизайн архітектурного середовища; архітектурне та архітектурно-дизайнерське проектування; об'ємно-просторова композиція; дизайн інтер'єру; ландшафтний дизайн та дизайн обладнання середовищ них систем та ін..

Програмні результати навчання:

РН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.

РН02. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур.

РН04. Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проектування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енергоефективності.

РН05. Знати, розуміти та оцінювати характеристики сучасних будівельних матеріалів, виробів і технологій, враховувати їх особливості при розробці інноваційних проектних рішень будівель і споруд, в проєктах благоустрою міських і ландшафтних територій, при реконструкції та реставрації пам'яток архітектури і містобудування.

РН06. Забезпечувати гармонізацію об'єктів архітектури і предметного середовища, зокрема із застосуванням принципів і методів теорії дизайну архітектурного середовища.

РН08. Організовувати роботу над комплексними архітектурномістобудівними проєктами, співпрацю з замовниками та громадськістю при розробці, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів; зрозуміло доносити власні висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців.

РН19. Застосовувати синтез художньої та інженерної творчості в дизайні середовища: пластичні характеристики середовищних об'єктів; просторові конструкції середовищних комплексів (місто й інтер'єр); колористика в масштабі міста, середовищних комплексів і суспільних інтер'єрів; світлодизайн міського середовища та громадських інтер'єрів.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- структурні компоненти та особливості композиційного формування архітектурного середовища;

- значення обладнання та різних засобів дизайну в художньому проектуванні середовища;

- особливості художньо-дизайнерської композиції та колористики.

володіти:

- методикою художнього проектування архітектурного середовища

- навиками композиційного формування архітектурного середовища;

- знаннями та вміннями щодо колористики в художньо-дизайнерській композиції;

- сценарним моделюванням середовищ них процесів.

вміти:

- генерувати нові ідеї та розробляти інноваційні рішення у сфері архітектури, дизайну та містобудування;
- продовжувати навчання з високим ступенем автономії;
- використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати;
- здійснювати по факторний аналіз художніх якостей існуючої середовищної ситуації;
- виокремлювати прийоми та методи художнього дизайну в різних джерелах;
- виконувати варіанти візуально - змістовних тем
- застосовувати засоби формування середовищ них вражень
- здійснювати сценографічну інтерпретацію архітектурного середовища
- виявляти комплекс професійних завдань з формування образу середовища.
- створювати художньо-дизайнерську композицію та художній образ архітектурного середовища.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практ ичні	лабор аторні	самос тійна
Розділ І. Теоретичні та методичні основи художньо- дизайнерського проектування архітектурного середовища					
1.1	Основні поняття художнього проектування в ДАС Сутність, структура та зміст художнього проектування в ДАС. Середовищний суб'єкт. Соціокультурні та психологічні основи художнього проектування. Характеристики та склад архітектурного середовища. Типологія і особливості середовищних об'єктів та систем. Інтегральні завдання художнього проектування середовища. Масштабність та рівні сприйняття середовища.	2	2	-	10
1.2	Композиція та цілісність сприйняття архітектурного середовища. Особливості композиційного формування архітектурного середовища. Структурні елементи художньої композиції середовища. Емоційний зміст середовища. Функціонально-художня роль обладнання та предметного наповнення архітектурного середовища. Колористичний аналіз та колористична композиція в ДАС	2	2	-	10
Розділ ІІ. Формування художнього образу об'єктів та систем архітектурного середовища					
2.1.	Особливості художньо- дизайнерського формування святкового середовища міста. Принципи об'ємно-просторового опанування середовища. Художній образ в архітектурному середовищі. Різновиди	2	2	-	10

	середовища- події, походження, оздоблення та тенденції в утворенні середовища свята. Сукупний середовищ ний суб'єкт, його очікування та вимоги.				
2.2.	Архетипи та міфологеми в художньому проектуванні та сприйнятті архітектурного середовища. Просторові та природні міфологеми та їх використання в художньому проектуванні та колористиці ДАС. Структура «художньої мови» архітектурного середовища. Архаїзми та сленг в художньому дизайні.	2	4	-	10
2.3.	Методичні особливості становлення проектного рішення в художньому проектуванні середовища. Перед проектній аналіз. Аналіз середовищної ситуації, що склалася. Генерування дизайн-ідеї та дизайн-концепції проектного рішення. Розробка та відбір проектних рішень. Сценарне моделювання середовищ них процесів.	2	2	-	6
Розділ III. Світло-колористична в предметно- просторового середовища в художньому дизайні					
3.1	Колористика предметно- просторового середовища. Феномен колористики. Колористика як засіб формоутворення. Колористична культура. колористика в діяльності дизайнера архітектурного середовища. Колористика святкових заходів.	2	2	-	6
3.2	Світловий дизайн в архітектурному середовищі. Концепції сучасого світлового дизайну. Проектування природного освітлення. Штучне освітлення, його вплив на емоційну складову людини.	4	2	-	6
	Всього	16	16	-	58

Виконання графічних робіт №1,2.

«Гармонізація та індивідуалізація середовищ них об'єктів»

Критерії оцінювання та засоби діагностики:

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Художнє проектування та колористика в дизайні архітектурного середовища» складає 60 балів та 100 балів відповідно і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Засоби оцінювання	Кількість у семестрі		
Графічна робота	2	30	40
Лабораторні роботи (виконання та захист)			
Аудиторна контрольна робота	1	5	10
Практичні роботи	4	16	30
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (експерс-	2	4	10

опитування)			
-	Підсумковий (семестровий) контроль знань	1	
	Екзамен	1	5
	Разом		10
			60
			100

Графічну роботу №1 передбачено з розділу *«Формування художнього образу об'єктів та систем архітектурного середовища»*

В цій роботі розглядається певний фрагмент архітектурного середовища, який потрібно гармонізувати засобами художнього дизайну.

Студенту потрібно: визначити середовищні проблеми та завдання, виокремити художньо-композиційні аспекти, сгенерувати дизайн-ідею та здійснити відбір художньо-дизайнерських засобів щодо її втілення.

Робота складається з двох частин: аналітичної та дизайнерській і виконується у вигляді експозиції в конкурсній подачі (800x600x) з поянювальною сторічкою знизу (80).

Методичні рекомендації до виконання графічної роботи[3].

Графічну роботу №2 передбачено з розділу *Світло-колеристична в предметно- просторового середовища в художньому дизайні.*

В цій роботі розглядається певний фрагмент архітектурного середовища, який потрібно перетворити світло-колеристичними засобами..Студенту потрібно: визначити художню концепцію середовища, сгенерувати дизайн-ідею та здійснити відбір світло-колеристичних засобів щодо її втілення. Робота складається з двох частин: аналітичної та дизайнерській і виконується у вигляді експозиції в конкурсній подачі (800x600x) з поянювальною сторічкою знизу (80).Методичні рекомендації до виконання графічної роботи[3].

Аудиторна контрольна робота передбачена з розділу *Формування художнього образу об'єктів та систем архітектурного середовища*

Виконується студентами в аудиторії і складається з кейсів індивідуальних завдань (задач). Наприклад: утворити художню концепцію торгівельної вітрини в історичному кварталі міста.

За період вивчення дисципліни студенти виконують **4** аудиторні практичні роботи. Тематика робіт визначається індивідуально. Наприклад: використати арт- об'єкт для утворення системи переключення на естетичну установку.

На підсумкових заняттях з кожної з тем проводиться експрес контроль знань – експрес опитування (10 графічних завдань з теоретичного матеріалу).

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Екзамен проводиться для студентів, які бажають збільшити вже набрану кількість балів.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Шимко В.Т. Архитектурно-дизайнерское проектирование. Основы теории. МАРХИ. Изд. – ООО «СПУ принт», 2003. – 297 с.
2. Дизайн архитектурной среды.: Учеб.для вузов/Минервин Г.Б., Ермолаев А.П., Шимко В.Т., Ефимов А.В., Н.И. Щепетков, А.А. Гаврилина, Н.К.Кудряшов - М.: Архитектура-С, 2007 -504с.;
3. Тюрікова О. М. , Недошитко О.М., Тітінов В.В. Методичні вказівки до виконання графічних робіт з навчальної дисципліни «Художнє проектування та колористика в дизайні архітектурного середовища» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», спеціалізації «Дизайн архітектурного середовища», Будівництво», Одеса, ОДАБА, 2020. – 38 с.

Допоміжні джерела інформації

1. Волкотруб І.А. Основы художественного конструирования. Моделирование материалов и биоформ. - Киев: Высшая школа, 1982.
2. Глазычев В.. О дизайне.- Г.: Искусство, 1970.- 191с.
3. Городская среда. Технологии развития: настольная книга. Под ред. В.Л.Глазычева. М., "Ладья", 1995.
4. Гусев Н.М., Макаревич В.Г. Световая архитектура. М. 1973.
5. Джонс Дж. К. Инженерное и художественное конструирование. М., 1976.
6. Ефимов А.В., Минервин Г.Б. и др. Дизайн архитектурной среды. М., 2004.
7. Ефимов А.В. Колористика города. М., 1990.
8. А.Ефимов. Формообразующее действие полихромии в архитектуре. - Г.: Стройиздат, 1984. - 166с., ил
9. Забельшанский Г.Б. и др. Архитектура и эмоциональный мир человека. М., Стройиздат, 1985.
10. Михайлов С. и др. Дизайн архитектурной среды. Краткий терминологический словарь-справочник. Казань, 1994.
11. Михайлов СМ., Кулиева Л.М. Основы дизайна. Казань, "Новое знание", 1999.
12. Мунипов В.М., Лысенко А.И. Популярная эргономика. Орел, "Вешние воды". 1992.
13. Мелодинский Д.Л. Школа архитектурно-дизайнерского формирования. М., 2004.
14. Нефёдов В.А. Ландшафтный дизайн и устойчивость среды. СПб, 2002.
15. Новикова Е.Б. Интерьер общественных зданий. М., 1990.
16. Основные термины дизайна. Краткий словарь-справочник. М., ВНИИТЭ, 1989.
17. Степанов А.В. и др. Архитектура и психология. М., Стройиздат, 1993.
18. Сомов Ю.С. Композиция в технике. М., Машиностроение, 1977.
19. Сто дизайнеров Запада. М., ВНИИТЭ, 1994.
20. Филин В.А. Видеоэкология. М., "Тасс-реклама", 1997.

21. Хан-Магомедов С.О. Пионеры советского дизайна. М., Галарт, 1995.
22. Хармс Д. О явлениях и существованиях. С.Птб., «Азбука», 1999.
23. Холмянский П., Щипанов А. Дизайн. М., Просвещение, 1985.
24. Эстетические ценности предметно-пространственной среды. Под ред. А.В.Иконникова. М. Стройиздат, 1990.
25. Яргина З.Н. Эстетика города. М., Стройиздат, 1991.